

Peta konjerencija organizacija SK u JNA

VEĆA SPREMNOST I ODGOVORNOST U IZVRŠAVANJU ZADATAKA POSTAVLJENIH PISMOM

U Beogradu je 15. novembra 1972. održana Peta proširena sednica Konferencije organizacije Saveza komunista u JNA, na kojoj se raspravljalo o aktivnosti komunista i celokupnog sastava Armije o sprovođenju zadataka i poruka koje proističu iz Pisma druga Tita i Izvršnog biroa Predsedništva SKJ i o ulozi i zadacima organizacija SK, komandnih i upravnih organa u modernizaciji JNA sa posebnim osvrtom na rukovođenje, komandovanje i upravljanje.

Na sednici su podneta dva referata. Milan Krdžić, zamjenik sekretara komiteta, O aktivnosti SK u armiji na realizaciji Pisma i Dušan Vujatović, predsjednik Komisije Konferencije za idejni rad, O zadacima komunista u modernizaciji Armije.

Petoj sednici Konferencije SK u JNA prisustvovao je član Izvršnog biroa Predsedništva Stevan Doronjski.

Komunisti i svi pripadnici JNA shvatili su Pismo druga Tita i Izvršnog biroa kao nužnu i neophodnu osnovu za akciju i prišli njegovoj realizaciji svesni da sadašnja etapa naše revolucije ima odlučujući značaj za dalje pravce razvoja i sudbinu socijalizma u Jugoslaviji.

»Suštinsko pitanje je u tome: da li će radnička klasa zagospodariti celinom društvene reprodukcije i obezbediti odlučujuću ulogu u političkom i društvenom odlučivanju, ili će jačati oni odnosi i snage koji su suprotni interesima radničke klase, socijalizma i samoupravljanja. U tom prelomnom momentu Savez komunista ima povećanu odgovornost za pravac društvenog razvoja, za funkcionisanje i razvoj sistema društvenog samoupravljanja, za jačanje revolucionarnog karaktera vlasti radničke klase, za socijalističku sadržinu svih društvenih odluka« — kaže se u Pismu.

U tom kontekstu komunisti i ostali pripadnici JNA vide i sebe, svoje dužnosti i obaveze, kao nerazdvojni deo SKJ i našeg društva u celini. U takvom shvatanju Pisma od komunista i pripadnika JNA vidimo značajnu pretpostavku da će se stavovi iz Pisma uspešno i do kraja realizovati u svim jedinicama i sredinama JNA.

Na konferenciji je, nakon većeg broja diskutacija koji su izneli iscrpne analize stanja u organizacijama SK, u jedinicama i ustanovama, ocenjeno da su komunisti i ostali pripadnici naše armije ispoljili izuzetnu aktivnost u realizaciji Pisma u praksi, izražavajući na taj način jedinstvenu podršku preduzetim merama i akcijama Saveza komunista u društvu.

Takva aktivnost je u stalnom porastu, a akcija se vodi organizovano, planski i sinhronizovano. U realizaciji Pisma veoma intenzivno deluju i komandno-upravni organi, starešinski i vojnički kolektivi, a planira se još čitav niz dogovora i poslova koje organizuju SSNO, uprave, komande i jedinice. Na taj način je postignuto puno jedinstvo u delovanju svih faktora i subjekata u JNA u ostvarivanju ovako važnih zadataka u daljem razvoju našeg društva i njegovih odbrambenih snaga.

Konferencija je uspela da pri proceni sadašnjeg momenta veoma realno i kritički sagleda i analizira situaciju. Pri tom nisu prihvaćena shvatanja koja ističu samo ono što nije dobro, a ne nude bolja i konstruktivnija rešenja. Postignuti rezultati našeg društvenog i ekonomskog razvoja, a posebno rezultati u odbrambenim pripremama zemlje su značajan podsticaj za naš dalji revolucionarni razvitak.

U relativno kratkom vremenu izgradili smo koncepcijske i doktrinarne stavove opštenarodne odbrane zemlje, koji su prihvaćeni ne samo od oružanih snaga već i od svih struktura društva. Koncepcija opštenarodne odbrane je svojim nastupom na našoj političkoj sceni delovala kao snažan koherentni faktor, »jer su u njenoj suštini sazidani svi bitni strategijsko-politički faktori politike SKJ« (N. Ljubičić). Ostvarujući koncepciju opštenarodne odbrane, mi se na neposredan način borimo da se u praksi ostvari osnovna politička linija SKJ, bratstvo i jedinstvo naših naroda i narodnosti. Realizacijom koncepcije borimo se da se nastavi kontinuitet revolucije, da radnička klasa kroz samoupravni sistem ostvari potpuni klasni uticaj na dalji tok razvoja našeg samoupravnog socijalističkog društva.

Neposredni rezultati u realizaciji koncepcije opštenarodne odbrane su se manifestovali u nizu vežbi u kojima su pored jedinica i komandi operativne armije i teritorijalne odbrane učestvovali

čitavi regioni naše zemlje sa organima vlasti i drugim strukturama društva. Sve te vežbe su uspele i dobile visoke ocene.

U modernizaciji oružanih snaga, koja se odvijala metodično i planski, postigli smo zaista solidne rezultate na svim sektorima rada: političkom, organizacijskom, kadrovskom, školskom, u obuci, normativnim delatnostima itd. Ovo je bio period kad se čitav sistem opštenarodne odbrane planski i organizovano realizovao u praksi. To je bila osnova za visoku borbenu gotovost naših oružanih snaga i spremnost društva za odbranu, što je našim radnim ljudima ulivalo spokojnost i sigurnost i omogućilo da u miru izgrađuju socijalizam.

Na sednici je došla do izražaja kritika i samokritična reč komunistička. Ukazano je na pojave liberalizma, tehnokratizma i birokratizma i u našim armijskim sredinama.

»Mislim da svega toga i po nešto drugog ima i u nas, i mislim da su takve pojave u armijskim sredinama veoma opasne za uspešno i efikasno komandovanje i borbenu spremnost oružanih snaga« — rekao je N. Ljubičić.

Konferencija je ukazala i na slabosti u organizaciji rada, spornost, suviše administriranje, na izvesne pojave nerada i javašluka, nedoslednost u sprovođenju propisa, na izvesne propuste pojedinaca koji narušavaju moralni lik starešina JNA, itd.

Kritička analiza stanja pružila je mogućnost učesnicima skupa da nedvosmisleno ukažu na potrebu jačanja uloge SKJ u izgradnji Armije i odnosa u njoj da bi se sa više uspeha borili protiv pojava koje narušavaju moralni lik komunistički, da bi bili efikasniji u borbi protiv nosilaca nediscipline i tuđih idejnih i političkih shvatanja.

Na sednici je konstatovano da težište aktivnosti mora biti na marksističkom obrazovanju, ideološko-političkom osposobljavanju i mobilizaciji članstva SKJ i ostalih pripadnika JNA. Istaknut je odlučan zahtev za većim angažovanjem komunistički iz JNA u političkoj borbi protiv svih antisamoupravnih, dogmatskih, tehnokratskih i anarholiberalističkih tendencija u našem društvu.

Konferencija je, kad je reč o radu na modernizaciji Armije i usavršavanju sistema komandovanja, usvojila Zaključke u kojima je jasno naglašeno da treba usavršavati komandovanje na principima jednostarešinstva i subordinacije, jačati odgovornosti i disciplinu i sa više sistema i odgovornosti raditi na stručnom i moralno-političkom osposobljavanju svih naših jedinica i komandi.

Na Petoj sednici konferencije SKJ u JNA je prevladalo raspoloženje i rešenost koje je vrlo jasno izrazio savezni sekretar N. Ljubičić:

»U proradi pisma na vojnim sastancima treba iznositi predloge i mišljenja kako u celini raditi bolje — kako podići borbenu gotovost kroz bolju obuku, mobilizacijsku gotovost, savremenije komandovanje, ali predlagati bolji način materijalnog poslovanja uz veću štednju.

Proradom Pisma moramo aktivirati celokupno vojni sastav vojnika i starješine, jer svi oni mogu i treba da doprinesu da radimo brže, bolje, savremenije uz veću ekonomičnost i štednju. Samo tako možemo konkretno i uspešno u našoj sredini realizovati Pismo u praksi«.

Milan KRĐIĆ

ZADACI U SPROVOĐENJU PIŠMA

Naša aktivnost prema svom sadržaju, u ovoj fazi sprovođenja Pisma, odvijala se, a i ubuduće treba da se odvija, u okviru ovih pitanja:

1. Dalja organizaciona izgradnja organizacije SK u JNA i njeno osposobljavanje za još uspešnije ostvarivanje svoje vodeće idejno-političke uloge u izgradnji JNA. S tim u vezi posebno se nameću problemi koji se odnose na doslednu realizaciju usvojenih stavova i politike SKJ na svim nivoima, razvijanje kritike i samokritike, i negovanje radnog i moralnog lika člana SK.

2. Idejna izgradnja komunista, čiju osnovu treba da predstavlja marksističko obrazovanje. U tome je postignut značajan napredak. Međutim, predstoji brižljivo analiziranje postignutog i sagledavanje sa stanovišta sadržaja i forme šta je još neophodno učiniti.

Osnovni pravci izgradnje SK u JNA (sa idejnog i organizacionog stanovišta) moraju odgovarati potrebama izgradnje društva, a u tom kontekstu i izgradnje naše odbrane.

3. S tim u vezi osnovni pravci i težište aktivnosti organizacije SK u JNA treba da budu usmereni na probleme modernizacije JNA s težištem na unapređenju obuke i vaspitanja, posebno ideološko-političkog i marksističkog obrazovanja, i stručnog usavršavanja komandovanja i rukovođenja, kadrovske politike, armijske ekonomije i materijalnog poslovanja, discipline, te u boljem i umešnijem korišćenju savremene tehnike i naučnih dostignuća u svim domenima izgradnje JNA. U tom kontekstu potrebno je još šire angažovanje komunista i svih pripadnika JNA na izradi normativnih akata kojima se regulišu razna pitanja daljeg razvoja, odnosno modernizacije JNA na osnovama koncepcije ONO, a u skladu s re-

alnim mogućnostima našeg društva. U vezi s tim posebno mesto zauzimaju pitanja i problemi jačanja odgovornosti za rad i stanje jedinica i ustanova, dalje unapređenje međuljudskih odnosa i još punije afirmacije vojnika kao aktivnih činilaca u izgradnji jedinica i Armije u celini. U borbi za jačanje odgovornosti i unapređenje odnosa, ukazali smo i ponovo naglašavamo potrebu doslednog poštovanja zakona i propisa, bilo da se oni odnose na JNA ili na naše društvo u celini.

Organizacija SK u JNA treba da se zalaže za jačanje unutrašnje kontrole u komandama i jedinicama, s težištem na takvoj organizaciji rada koja će sprečavati probleme u njihovom začetku — onda kad oni predstavljaju (u smislu ispoljavanja) pojavni oblik. To je ono što smo u više navrata isticali — preventiva, suptilan i efikasan oblik kontrole koji ne dozvoljava da dođe do, krupnih problema i slabosti. S tim u vezi moramo učiniti efikasnijim i organe materijalno-finansijske i druge kontrole koji već postoje. Neke akcije već su u toku.

Međutim, navedena pitanja, mada su sva značajna za izgradnju Armije i organizacije SK, nisu podjednako aktuelna za sve organizacije SK. Otuda svaka organizacija SK treba pronaći svoja težišna delovanja. Pri tome mora nam biti jasno da ne može biti uspešnog kretanja napred u razvoju Armije i njenom punijem integrisanju u sistem naše odbrane, bez pune sinhronizacije delovanja svih faktora i subjekata u JNA — komandi, organizacije SK i vojničkih kolektiva. Otuda u organizaciji aktivnosti komunista u JNA ta pitanja treba da zauzimaju posebno mesto.

KRITIČKI SAGLEDATI RAD I UTVRDITI KONKRETNE ZADATKE

Težište naše akcije u realizaciji stavova Pisma mora nužno proizilaziti iz zadataka koje ŠKJ postavlja našoj organizaciji, a to su zadaci postavljeni na IX kongresu, konkretnije određeni i razrađeni u Perspektivnom planu razvoja oružanih snaga SFRJ i naše odbrane u celini. Bez toga postoji opasnost da se nađemo na sporednim kolosecima i na perifernim pitanjima, utoliko pre što sadašnja aktivnost organizacije SK u prihvatanju i realizovanju Pisma pokazuje (pored, u celini gledano, veoma pozitivnog) i dosta jednostavnosti. Neki komunisti postavljaju čak i pitanje kako da se, na osnovu Pisma, postave sopstveni zadaci. Neki su skloni da veruju da se Pismo odnosi samo na organizacije SK u sredinama van Armije, ili samo na one organizacije SK u kojima ima ili je bilo

devijantnih i eksczesnih pojava. Neki komunisti smatraju da su »dužni« kritikovati sve, bez obzira da li ima mesta za takvu kritiku. Neki te probleme vide van sebe, kod komunista u drugoj organizaciji SK, kod svog sekretarijata, u komitetu, u konferenciji ili samo u komandno-upravnoj strukturi.

Sigurno je da u ovoj situaciji niko nema pravo da se distancira od sagledavanja svojih slabosti, jer samo tako može uspešno realizovati stavove Pisma i steći pravo da kritikuje drugog. Pri tome ono što smo postigli mora biti uočeno, i to ne samo zbog toga što želimo izbeći negativnu kritiku, već i zbog toga što moramo sagledati s koje konkretno uzete pozicije, o kojim pitanjima i u kojem pravcu krećemo u akciju. Što je akcija složenija, to je potreba za tim veća.

Potreba dalje izgradnje Armije traži od organizacije SK i svih faktora i subjekata u JNA da u narednoj fazi realizacije stavova Pisma pristupimo sa stanovišta organizovanja akcija, diferencirano raznim problemima i pitanjima, da od opšte i konkretne kritike pristupimo rešavanju određenih problema i stvari, jer kritika ima svoj smisao ako doprinosi otklanjanju problema i slabosti, konkretnije da jasno sagledamo šta je težište sa stanovišta sadržaja i šta je najracionalnije u vezi sa metodom vođenja i organizovanja daljih akcija. Na današnjoj sednici Konferencije treba da govorimo pretežno o sebi, tj. o radu naše Konferencije i organizacije SK u JNA. Međutim, o sebi ćemo govoriti i kroz sva pitanja koja prema programu rada treba da razmatramo na završnoj konferenciji ovog saziva i, posebno, na Prvoj sednici Konferencije organizacije SK u JNA trećeg saziva. Tako treba da rade i ostale konferencije i organizacije (SK. To treba da obezbedi intenzivan i dugoročan rad na realizaciji Pisma.

Osim toga, u ovoj situaciji potrebno je svim organizacijama i forumima SK u JNA napraviti inventar pitanja pokrenutih u dosadašnjim raspravama u vezi s Pismom. Sva ta pitanja treba brižljivo i planski razmotriti i sagledati, šta se od toga odnosi na sferu idejnog delovanja, a koja su to pitanja koja treba da se realizuju komandno-upravnom linijom, šta, pak, od toga treba da rešavaju organi i forumi u društvu. Na toj osnovi bi naša konferencija, komitet i njene komisije dopunili svoje programe aktivnosti i potvrdili ih na svojim narednim sednicama. U tome našu posebnu pažnju moraju privući ona pitanja, koja se odnose na oblast razvoja JNA i sistematsko osposobljavanje organizacije SK u JNA za što uspešnije izvršavanje svoje uloge. U tom kontekstu ukazujemo na neka pitanja o kojima, u interesu efikasnijeg delovanja organizacije SK u JNA, moramo posebno voditi računa.

— To je, pre svega, potreba kritičkog sagledavanja, od svih komunista sopstvenog odnosa prema realizaciji stavova foruma i stavova svoje organizacije SK. To treba da učine komunisti organizacijskih jedinica, aktivni komunisti, odeljenja, osnovne organizacije i njihovi sekretarijati, komiteti i konferencije SK i svi njihovi organi i radna tela. U središtu toga mora da bude sagledavanje koliko je aktivan svaki komunista, kao osnovni subjekt organizacije SK. U realizaciji stavova organizacije SK u JNA niko ne sme biti po strani. S tim u vezi neobično je značajno da se komunisti, kroz svoje komandno-upravne funkcije, što svestranije angažuju na realizaciji stavova SK u celini i stavova svoje sopstvene organizacije SK.

— Odlučno se izboriti protiv shvatanja da se aktivnost komunista meri samo time koliko je ko aktivan u raspravama na sastanku organizacije SK. Svaki sastanak, kao dogovor, ima svoj poseban značaj, ali on gubi svoj smisao ako se dogovoreno ne sprovodi u život. Zato naš osnovni napor mora biti usmeren u sagledavanju koliko komunisti, u svakodnevnom radu, sprovode ono što je dogovoreno.

— Sagledati zbog čega su nam sastanci dugi, šta je pri tome slabost u njihovoj pripremi, a šta u načinu njihovog vođenja.

— Realizacija stavova Pisma traži dinamičniju akciju sekretarijata, komiteta, komisija, radnih grupa, naročito u sagledavanju tekuće akcije i svih elemenata koji je prate. Zato je neophodno da svaka organizacija, konferencija, komitet i komisija ugrade u svoje programe nove zadatke koji proizilaze iz analize postojećeg stanja.

— Sagledati koliko nam vojnici, koji nisu članovi SK, poznaju stavove foruma SK, posebno organizacije SK svoje jedinice i koliko prihvataju te stavove, jer to je osnovni pokazatelj efikasnosti naše idejno-političke akcije. Izboriti se za takav metod rada koji će obezbediti da se svi vojnici upoznaju sa stavovima ne samo foruma SK, već i sa stavovima organizacije SK svoje jedinice i da se putem vojničke konferencije tako organizuju da što više doprinesu njihovoj realizaciji.

— U raspravama na sastancima organizacija, organa i foruma SK moramo sagledati šta je mišljenje organizacije, a šta pojedinca, i otvoreno reći šta je prihvatljivo, a šta nije. Praksa pokazuje da u tome ima dosta neizdiferenciranog, da se organizacije SK ne izjašnjavaju u dovoljnoj meri i u situacijama kad je to neophodno, što u komunista, u njihovom ispoljavanju, stvara zabunu i neodređenost u opredeljivanju. Usko s tim je vezano i pitanje dijaloga na sastancima organizacija, organa i foruma SK. Bez toga ne može biti

uspešne rasprave, odvajanja onog što je za organizaciju neprihvatljivo i donošenje racionalnih zaključaka.

— Ima puno razloga da se, naročito u nekim strukturama, sagleda kritički koliko smo s organizacione strane racionalno postrojeni, da li nam je postojeći sastav organizacija SK dobar sa stanovišta broja i srodnosti poslova komunista koji ih sačinjavaju.

— Treba sagledati koliko dosadašnji sistem i metod informisanja zadovoljava potrebe komunista, ne samo u pružanju novih saznanja o raznim aktuelnim pitanjima, nego, pre svega, u mobilizaciji i osposobljavanju komunista za intenzivniju i odlučniju akciju u realizaciji Pisma.

U našoj akciji moramo biti veoma budni i krajnje konstruktivni, trudeći se da zbog ličnih motiva i raznih oblika neodmerenosti u kritici, koja je ponekad i emotivna, ne optužujemo ljude koji se ponašaju, u suštini, ispravno i u skladu sa Statutom i Programom SKJ. Ali, isto tako, moramo biti budni i uporni u borbi za dosledno tumačenje i sprovođenje politike SKJ u izgradnji našeg samoupravnog socijalističkog društva i Armije. Onima koji nisu za to spremni, ne može biti mesta u SKJ.

Dušan VUJATOVIĆ

O RUKOVOĐENJU, KOMANDOVANJU I UPRAVLJANJU

Sistemska rešenja rukovođenja i komandovanja u OS, koja su do sada razmatrana na raznim nivoima, zasnovana su na utvrđenim stavovima koji proističu iz dokumenata Saveta NO, posebno dokumenta »Oružane snage SFRJ«. Njihova realizacija u praksi namećue potrebu: smanjivanja broja komandi; smanjivanja broja veza u komandovanju; izgradnja brojno manjih komandi, ali tako strukturanih i materijalno-tehnički opremljenih, da mogu uspešno komandovati različitim sastavima; izgradnje operativnih komandi osposobljenih za rad u pokretu, sa većom samostalnošću i većom odgovornošću itd. Realno je očekivati da će ova sistemska rešenja komandovanja omogućiti veću ekonomičnost organizacije i materijalno-tehničkog opremanja celokupnog sistema.

Sve to pretpostavlja i nove zadatke organizacije SK u JNA u njenom organizacionom i akcionom osposobljavanju i u ideološko-političkom pripremanju članstva SK da može aktivno uticati na

realizaciju svih zahteva i, tako reći, otklanjati u hodu recidive prethodne organizacije komandovanja i metoda rada.

Posebno se komunistima na komandnim dužnostima postavlja zadatak da se uporno i sistematski zalažu za otklanjanje problema iz ove oblasti, da podstiču i podržavaju konstruktivne inicijative usmerene na poboljšanje reda i uvođenje novih i efikasnijih metoda; da u dnevne napore svakog starešine utkaju navike i obaveze da stalno i što više uče itd. U vezi sa našim radom na organizovanju komandovanja, neophodno je ukazati na osnovni značaj Pisma druga Tita saveznom sekretaru NO iz 1970. godine, gde se, pored ostalog, kaže:

»Odgovorne starešine su dužne da i ubuduće prije donošenja odluka traže mišljenja i prijedloge o svim pitanjima, u kojem cilju mogu i trebaju formirati savjetodavna tijela (kolegije, savjete, komisije, radne grupe i slično). Takav metod obavezuje starešine da postupaju po najboljim prijedlozima, da preuzimaju na sebe odgovornost za donijete odluke, da razvijaju inicijativu i stvaralaštvo svojih saradnika, a kod sebe samostalnost i spremnost da prime odgovornost za donijete odluke i stanje u svojim jedinicama i ustanovama. Iskustvo pokazuje da nam je potreban takav profil starešina — odabranih na osnovu vrijednosti i kvaliteta ispoljenih kroz rad i rukovođenje i odnos prema ljudima — koji će biti sposobni da donose pravovremene i adekvatne odluke, i da uspješno i energično komanduju svojim jedinicama u miru i u ratu«.

U konsultacijama oko ove teme dobili smo niz konstruktivnih predloga kao, na primer, o uvođenju savremenih tehničkih sredstava u komandovanje, o potrebi većeg korišćenja naučnih saznanja u ovoj oblasti, o potrebi boljeg razgraničavanja nadležnosti pojedinih komandi: za bolje povezivanje s ostalim elementima opštenarodne odbrane i drugih koji imaju, manje-više, karakter sugestija i predloga stručne prirode, pa ih zato nismo mogli upotrebiti u punoj meri.

Stevan DORONJSKI

MORAMO PREVAZILAZITI FORUMSKI NAČIN RADA

Članstvo i organizacije SKJ su u punom zamahu idejno-političke borbe za realizaciju Pisma Izvršnog biroa i druga Tita. Organizacija Saveza komunista u Armiji takođe je razvila i podigla na visoki stepen svoju političku aktivnost. Odavno naš politički život nije bio tako bogat i sadržajan, a kritička reč tako reska kao ovih dana. Rezultati se ne smeju obezvređivati u ovoj kritici. Oštrica kritike uperena je, i mora biti uperena, upravo na one društvene deformacije i negativitete koji su markantni izraz odstupanja od

socijalističkog samoupravnog kursa. Nikakav pragmatizam i nikakav lažni nacionalni interes ne može trpeti i odlagati da promenimo postojeće odnose u korist društveno-ekonomske pozicije radničke klase. Ne možemo i nećemo ni sa kim oko toga u SK da se pogađamo i nagađamo. Predugo to činimo i ne samo da je strpljenje iscrpljeno, već ne možemo pustiti da tehnokratski monopolizam i etatizam, koji se ušančio u mnogim finansijskim, trgovinskim i drugim organizacijama i dalje odlučujuće utiče na društvenu reprodukciju, a time i na reprodukciju tih odnosa, tj. kapital-odnosa i dovodi društvene odnose u krize.

— Odlučno moramo dalje prevazilaziti forumski način rada. Kada o tome govorimo i kritikujemo taj stil i praksu, ne mislimo da forume treba oslabiti ili slabiti njihovu ulogu. Njihovo mesto u sistemu organizacije SK je jasno definisano. Oni moraju da pokreću, podstiču i usmeravaju rad organizacije, povezuju aktivnost delova u jedinstvenu akciju. Radi se o tome da se pokrenu i aktiviraju organizacije i članstvo, da oni budu nosioci borbe i akcije, da se izraze ne samo kao realizatori politike, već i kao njeni stvaraoci. Tu, u ovim i drugim pitanjima nastale su razlike i diferencijacija u SK. Rezultat toga su i poslednje ostavke...

— Mi nismo zarobljenici normi, već zatočenici komunističke ideje. Mi se organizujemo i prihvatamo te norme da bi se bolje i organizovano borili za te ideje. I odlučno moramo popravljati stanje u SK, podizati njegovu borbenu sposobnost na nivo potreba naše revolucije i radničke klase...

Prema tome, Pismo i poslednji govori druga Tita imaju veliki značaj. Oni pokreću i mobilišu sve nas na brže rešavanje suštinskih pitanja daljeg razvoja našeg ukupnog samoupravnog društva, pitanja na ekonomskom, političkom i ideološkom planu. Mislim da je za Savez komunista Jugoslavije u celini, za svaku njegovu organizaciju i člana, neophodno da uoči ovu bit, da ne dozvolimo da nas razne snage, koje to inače pokušavaju, skrenu na rešavanje i iscrpljivanje u borbi za rešavanje i važnih, ali sa stanovišta daljeg razvoja revolucije i izgradnje socijalizma, ipak perifernih pitanja. Mislim pre svega na pitanja kojima danas mašu razni socijalni demagozi, koja usmeravaju na gonjenje veštica i sl. Za Savez komunista, kao revolucionarnog predvodnika, uvek je bila i mora biti od prvorazredne važnosti ne borba protiv posledica, već pre svega, otklanjanje uzroka koji rađaju nesocijalističku praksu, nesocijalističke posledice. Mislim da samo na taj način možemo očekivati i dugoročnu ekonomsku i političku stabilizaciju u društvu, stabilizaciju u revolucionarnom smislu te reči.

DOSLEDNO SPROVODITI PISMO U DRUŠTVU I JNA

Za uspešnu realizaciju Pisma i mi komunisti u JNA neophodno je da realno procenimo stepen društvenog razvoja, a posebno da što realnije procenimo stepen razvoja našeg odbrambenog sistema, zatim da budemo konkretni, a to znači da ukažemo gde su problemi i da budemo kritični i samokritični.

Stavovi u Pismu i govorima druga Tita traže i obavezuju komuniste da kritički analiziraju sopstvenu praksu i sopstveno ponašanje. Zato, bitno je za njegovu realizaciju da kad čitamo, u svakoj Titovoj misli i u svakoj njegovoj postavci prvo tražimo sebe, da samokritički sagledavamo svoje propuste, pa tek onda da tražimo propuste drugih. Često smo u dosadašnjoj praksi radili suprotno. Videli smo propuste i greške drugih, a svoje smo pred sobom i pred svojom organizacijom pravdali nekim subjektivnim ili objektivnim okolnostima.

Svima nama treba da bude jasno da narod od ovog Pisma i govora druga Tita, mnogo očekuje. Iako u Armiji nema istih propusta s kojim se susreću komunisti u drugim sredinama, armijski sastav očekuje da se Pismo ovog puta dosledno realizuje van Armije i u njenoj strukturi.

Svi danas od realizacije Pisma i stavova druga Tita očekujemo:

— više reda, više lične i društvene odgovornosti, i više pravičnosti;

— da se sredi stanje u organizacijama SK, da ostvarimo i obezbedimo neophodni komunistički moral u praktičnoj politici svih članova SK;

— proradom Pisma treba da obezbedimo jedinstvo pogleda na platformi SKJ, što neće biti lako, ali samo jedinstvo pogleda obezbeđuje jedinstvo akcije. A da bi to obezbedili potrebno je očistiti SK od svih onih koji su ušli u SK radi ličnih interesa, kao i od onih koji su sišli sa linije SK.

Od SK se očekuje da sredi svoje redove, kako bi u praksi mogao ostvariti rukovodeću ulogu i opštejugoslovensku usmerenost u razvoju naše društvene zajednice.

Drug Tito je ukazivao nekoliko puta da smo nekim odlukama VI kongresa počeli da degradiramo ulogu SK, a da omogućujemo raznim strujanjima da naturaju svoje stavove kao progresivne, a koji to nisu bili, već su vukli nazad. U borbi protiv staljinizma i dogmatizma SKJ je dao svoj veliki udeo, ali krčeći nove neispiti-

vane puteve, on je dozvolio da se kroz pukotine ubacuju razna anarholiberalistička i druga mišljenja o ulozi Partije, o ulozi radničke klase i dr.

SUPROTSTAVITI SE TUĐIM SHVATANJIMA I AKTIVNOSTI NEPRIJATELJA

U takvoj situaciji neprijateljima raznih boja nije se bilo teško ubaciti. Svojom aktivnošću oni su unosili još više sumnje i neverice. Glavni cilj koji su razni neprijatelji pokušali da ostvare je da degradiraju ulogu SK i da umanje rezultate stvorene revolucijom. Oni su time smatrali da će usporiti naš dalji razvitak. Smatrali su, takođe, da ako u Jugoslaviji stvore što gore stanje da će tako stvoriti sebi povoljne uslove za svoju razbijačku delatnost.

Alternativu staljinizmu i birokratizmu, neki su u proteklom periodu videli u liberalizmu. SK nije na vreme dublje ušao u to da sagleda čemu vode razna liberalistička shvatanja u konkretnoj izgradnji samoupravnog socijalističkog društva.

Nije se na vreme shvatilo da neodgovornost, nedisciplina, oportunistički element i jačanje samoupravnog sistema, već faktori koji dovode do nereda, nejedinstva akcije, a to bi, u krajnjoj fazi, dovelo do kompromitovanja samoupravljanja i otvorilo puteve svim antisocijalističkim strujama.

Mnogi su preko ispoljavanja liberalističkih shvatanja prikrivali svoj oportunistički i neodlučni stav u borbi protiv klasnog neprijatelja, protiv nacionalizma, frazeologijom, prosipali su puno praznih reči jer nisu bili spremni da idu u klasnu borbu.

Zato što se nije na vreme uočila opasnost od unošenja raznih liberalističkih shvatanja u konkretnu političku akciju, sad se to rešava teže, raznim ostavkama i dr. Bez obzira što se tim ostavkama prikriva lična odgovornost, a to nije svojstveno komunistima, treba podržati i pozdraviti sve što dovodi do jedinstva u SK, a ova akcija očito tome vodi.

Već sam rekao da komunisti u proceni sadašnjeg momenta treba da budu realni. Zato i mi komunisti u armijskoj partijskoj organizaciji treba da realno procenimo ne samo kakav je uticaj raznih snaga bio na SK u celini, već i na to kakav je uticaj bio na SK u Armiji i na armijsku vojnu organizaciju.

Smatram da su se i partijska i vojna organizacija dosta uspešno suprotstavljale prodiranju u njene redove svih antikomunističkih stavova od anarholiberalnih, nacionalističkih do otvoreno neprijateljskih. Ali treba otvoreno reći da je prodora bilo, da je tu i tamo

bilo neshvatanja u realizaciji stavova SK u pravcu razvoja vojne organizacije. Otpor je pružan i raznim frakcionaškim grupama da sebi stvore u Armiji neko uporište.

VEĆA ODGOVORNOST I DISCIPLINA

U vojnoj organizaciji je ne samo dozvoljeno, već i preporučljivo, da se u procesu procene čuje što više različitih mišljenja i predloga, da bi odluka bila što sadržajnije i kvalitetnija. Ali, kad odluka padne, onda je dozvoljeno da se diskutuje samo kako da se ona što bolje izvrši.

Shvatanja koja su negirala potrebu bezuslovnog izvršavanja naređenja unosila su u armijsku sredinu nered, nedisciplinu. To je išlo na ruku neprijateljima, jer je slabilo našu odbrambenu sposobnost.

Postepeno se išlo dalje, iznosile su se teorije da je Armija »stajaća« vojska da je treba podružtvljavati. Oni koji su nam to predlagali nisu konkretno iznosili šta misle tim »podružtvljavati« kad je već Armija deo samoupravnog društva, deo SK — sa tačno preciziranim društvenim zadatkom. Ona mora biti tako organizovana i spremna da zaštiti socijalističko samoupravno društvo od spoljnog, a ako zatreba i unutrašnjeg neprijatelja. Ako mi za te zadatke oспособimo Armiju, onda je ona sposobna da svoju društvenu ulogu izvrši i samo takva je ovom društvu potrebna.

U vezi s tim shvatanjima bilo je pokušaja da se preko podele starešina na konzervativne i progresivne unosi razdor u vojnu organizaciju.

Neki su sebi uzeli za pravo da ne na delima, već na rečima trpaju druge u tabor konzervativaca, a sebi da prisvajaju pravo da su jedino oni progresivni. Dobro je što je takvih pokušaja danas sve manje. Ali, treba biti budan na sve ono što može unositi razdor i stvarati nejedinstvo u našim redovima.

Ipak, mislim da je najopasniji za borbenu gotovost JNA bio pokušaj revizije uloge i načina komandovanja.

ODLUČAN OTPOR SA LIBERALISTIČKIM SHVATANJIMA

Ocenjujući takva shvatanja kao veoma opasna ako uhvate dublji korena u vojnoj organizaciji, drug Tito se 1970. godine obratio s poznatim pismom starešinama u JNA. To je bio obračun s liberalističkim shvatanjima u JNA, obračun veoma važan za dalje akcije

druga Tita. To pismo — svi njegovi stavovi i danas su veoma aktuelni — pa ga treba ponovo proraditi sa svim ostalim sadašnjim materijalima.

OTPORI REALIZACIJI STAVOVA DRUGA TITA

I svakako da će u ovako širokoj akciji, kakva se vodi u proradi Pisma biti otvorenih, ali i prikrivenih otpora. Treba očekivati da će biti pokušaja da se pod vidom novih parola provedu stara shvaćanja. Takođe, treba očekivati da će biti pokušaja da se razvodne stavovi Pisma, kako bi glavni udar skrenuli na sporedna pitanja.

Sve snage kojima sređivanje stanja u SK oduzima prostor za manevar, kojima Pismo oduzima mogućnost da spreče naš brži razvoj, davaće grčevit otpor. Od liberala, birokratsko-tehnokratskih snaga, centralista, do otvorenih antisocijalističkih klasnih neprijateljskih snaga unutar i van — sve te snage će učiniti sve što mogu da spreče konkretnu realizaciju Pisma.

Isto tako treba očekivati da ćemo u proradi Pisma i borbi protiv određenih nedostataka biti suočeni sa zahtevima krajnjih reakcija. Neki će tražiti preoštro reagovanje i gde nije neophodno ni korisno, a drugi će ublažavati i tamo gde treba oštro rezati. No, u celini SK u Armiji i svaka naša organizacija su politički zreli da nađu pravilnu meru. Forumi tu moraju pružiti punu pomoć.

Ove opasnosti iznosim zbog toga da nam budu prisutne, jer komunisti ne smeju nasesti sumnji, a uspeh zavisi od ukupne aktivnosti celog SK.

PRVO SREDITI STANJE NA SVOM RADNOM MESTU

Nije potrebno naglašavati da se u toj aktivnosti treba angažovati prvo u sređivanju stanja na svom radnom mestu, a potom pružati pomoć i podršku za sređivanje stanja u Armiji kao i u SK u celini.

Ne treba očekivati da će nagomilani problemi moći da se reše glatko i brzo.

Treba nam uporan i strpljiv rad i dobra organizovanost.

Da bismo menjali društvo, treba da menjamo sebe, i treba da imamo moralno-politički čvrst i jedinstven SKJ.

Mora se otvoreno i konkretno raspravljati. Ne može se trpeti deklarativno prihvatanje Pisma, a posle okolo unositi sumnju u njegovu realizaciju i baviti se politikanstvom.

One koji nisu spremni za akciju, moramo isterati na brisani prostor.

Čitav SK nalazi se u revolucionarnoj akciji. Komunisti JNA moraju se uključiti organizovano i jedinstveno se boriti za realizaciju Pisma do kraja.

Džemil ŠARAC

SADAŠNJA ETAPA RAZVOJA ODLUČUJUĆA ZA BUDBINU SOCIJALIZMA U JUGOSLAVIJI

Sadašnja etapa naše revolucije ima odlučujući značaj za sudbinu socijalizma u Jugoslaviji i njenu nezavisnost. Na komunistima je istorijska odgovornost. Ne treba dramatiizovati situaciju, ali bi bilo neoprostivo ako bismo je potcenjivali ili ako ne bismo bili u stanju da s optimizmom vidimo perspektive, prevazilazimo ozbiljne slabosti u SKJ i društvu i ostvarujemo naše programe.

SPECIJALNI RAT PROTIV NAŠE ZEMLJE

Imam u vidu snagu, namjere i aktivnost spoljnih ali i unutrašnjih neprijatelja. Protiv naše zemlje vodi se specijalni rat. Ne prikupljaju se samo obavještajni podaci, nego se radi o pokušajima podriivanja temelja socijalističke Jugoslavije. Radi se o pripremama da se u povoljnoj situaciji tako oslabljenoj Jugoslaviji pokušaju nanijeti odlučujući udari. Sada je u toku jedna od najvećih antijugoslovenskih hajki poslije rata. Sve unutrašnje antisamoupravne snage i ekstremna politička emigracija su potencijalna ili stvarna peta kolona spoljnih neprijatelja. Svim antisocijalističkim snagama od tzv. liberala do neostaljinista odgovara nedovoljna efikasnost SKJ i drugih subjekata u našoj zajednici u dogradnji i provođenju našeg kursa. Komunisti koji razvodnjavaju i kočice akcije SKJ u ostvarivanju njegove istorijske misije idu na ruku svim kontrarevolucionarnim snagama u zemlji i njihovim spoljnim saveznicima i gospodarima.

Valja, prije svega, imati u vidu raspoloženja, nadanja i spremnost naše radničke klase i svih progresivnih ljudi u zemlji da se uz mnogo manje oportunitizma, stagnacije i nepotrebnih krupnih slabosti dopunjuje i ostvaruje usvojena strategija: razvijanje samoupravnih odnosa čija je suština jačanje uloge radničke klase u cjelokupnom životu naše zajednice, ravnopravnost i jedinstvo naših naroda

i narodnosti, nezavisnost i teritorijalna cjelokupnost nesvrstane SFRJ, mir i progres u svijetu i dogradnja i realizacija naše koncepcije opštenarodne odbrane.

Kontrarevolucionarne tendencije i snage. Birokratsko-staljinističke i one koje teže uspostavljanju kapital—odnosa, obje isprepletene i prožete nacionalizmom hegemonističkog i separatističkog vida — narušavaju naš sistem i kretanje našeg društva u pravcu njegovog izrastanja kao socijalističkog i samoupravnog. Tu imamo tendencije razlaganja društvenog vlasništva na grupno i privatno, jačanje centara otuđene ekonomske i druge moći, socijalnog diferenciranja koje nije zasnovano na radu — stvaranja nekakvih novih, ekonomskih i politički moćnih grupa koje su po svom društvenom biću antikomunističke. Jačanje takvih tendencija traži i parcijalni politički izraz, politički pluralizam, uz dominaciju raznih antisocijalističkih elemenata, svrstanih ili spremnih da se svrstaju u razne grupe i frakcije. Sve te tendencije nailazile su na pogodno tlo, posebno u uslovima kada su neki dijelovi rukovodstava u SK i drugi faktori u našem društvu, snažni po svom uticaju, odstupali od usvojene politike ŠKJ: u razvijanju socijalističkih samoupravnih odnosa, nacionalnom pitanju i, posebno, u vezi sa ulogom radničke klase i Saveza komunista.

Čvorovi ovih zapleta morali su se i moraju presjecati i razmršivati. Tu leže, mislim, osnovni uzroci i ovih ostavki krajem prošle i u ovoj godini, u Hrvatskoj, Srbiji, Sloveniji i Makedoniji, kao i borbe SK u Bosni sa neprihvatljivim koncepcijama. Diferencijacija u SKJ je zdrav proces. To jača avangardu.

Moramo, pri svemu tome, imati u vidu upozorenja druga Tita »Prihvatanje linije SKJ koja je ustanovljena našim Programom i razvijana u odlukama Devetog kongresa, Prve i Druge konferencije SKJ pretpostavlja i odlučnu borbu za izvršavanje te linije na svim frontovima«. Ponavljam, na svim frontovima. A to znači paralelnu borbu, sa jednakim intenzitetom i protiv birokratskih, dogmatskih, konzervativnih snaga i rankovićevaca, kao i protiv anarholiberalizma, klasnog neprijatelja, nacionalizma i malograđanskih shvatanja. Omalovažavanje borbe protiv anarholiberalizma i klasnog neprijatelja znači u suštini oportunistam koji navodi vodu na mlin onih snaga koje su za čvrstu ruku, odnosno koje teže ka birokratizmu, dogmatizmu itd.

ISTORIJSKI ZADATAK SKJ

Istorijski je zadatak SKJ da obezbijedi razvoj socijalističkog samoupravnog društva kao jedinstvenog društvenog sistema. Da bi

ispunio taj zadatak SKJ se mora bolje organizovati. Značajan čini-lac bolje organizovanosti je reafirmacija lenjinskog principa demokratskog centralizma. Potrebna je dalja demokratizacija u procesu utvrđivanja politike, plus mnogo viši stepen odgovornosti za provođenje tako utvrđene politike svih organizacija i foruma, svih članova SK, posebno funkcionera — potreban je istinski demokratski centralizam.

Primjena demokratskog centralizma u našim uslovima osigurava da se izraze osmišljeni interesi i volja radničke klase, u prvom redu njene avangarde, umjesto samovolje elitnih grupa i pojedinaca i njihovih sukoba. Samovolja takvih grupa i pasivizacija članstva SKJ vodili bi izrođavanju naše revolucionarne organizacije u neku vrstu građanske ili staljinističke partije.

Konsolidacija SKJ i njegovo osposobljavanje da dosljednije vrši ulogu avangarde jeste karika koja, ako se izvuče, dopušta da se izvuče čitav lanac. Konsolidovanje Partije mora se vršiti u akcijama na rješavanju osnovnih problema u društvu: sprovođenju ustavnih amandmana, posebno onih koje nazivaju radničkim, stabilizacijom privrede, energičnijom borbom protiv neopravdanih socijalnih razlika i klasnog neprijatelja i dr. Najvitalniji interesi odbrane SFRJ zahtijevaju maksimalno naprezanje komunista i svih progresivnih snaga u našoj zajednici na realizaciji Pisma i govora druga Tita. Stabilnost jugoslovenskog socijalističkog društva i postojanje i aktivnost sposobne avangarde jesu osnovne pretpostavke za odvrćanje eventualnih agresora, a ako se ipak odluče da nas napadnu, naše uspješne odbrane.

ODGOVORNOST SK U ARMII

Organizacija SK u Armiji je odgovorna za sve što se događa — za uspjehe i neuspjehe u svim jedinicama. Postoje i određeni problemi i područja aktivnosti gdje je odgovornost organizacije SK sasvim specifična. Ako bi se naša organizacija bilo gdje i bilo kada distancirala od odgovornosti za postojanje nekih ozbiljnijih problema u Armiji ili bilo kojoj jedinici — bilo bi to neprihvatljivo. A ima takvih pokušaja. Neophodne su i nove, produbljenije analize našeg rada, njegova samokritičnija ocjena i efikasnije akcije cjelokupne organizacije na osnovnim pitanjima izgradnje Armije. Na skupovima komunista ima mnogo novih zapažanja, kritičkih primjedbi, svježih konkretnih ideja. Sve se to mora pažljivo sakupljati, analizirati i ugrađivati, sve ono što je na liniji Pisma i izgradnje naših oružanih snaga, u naše stavove i akcije.

Aktivnost naše organizacije SK, kao sastavnog dijela SKJ, u funkciji je izgradnje jugoslovenskog socijalističkog društva i njegove odbrane.

MORAMO BITI ODLUČNIJI PROTIV TUĐIH SHVATANJA

Moramo ukazati na elemente buržoaskih i anarholiberalističkih shvatanja i ponašanja u nekim sredinama u Armiji. Određeni procesi i pojave u društvu, ali i neka izvorišta u Armiji, pogoduju javljanju i reprodukovanju takvih tendencija u našoj sredini. Imamo ljude koji potcjenjuju zahtjeve oružane borbe i osnovne zadatke naših oružanih snaga, uvažavaju neke relevantne elemente, ali ih apsolutiziraju, a zanemaruju ili uopšte ne vide i druge. Izgrađuju onda krivu sliku o stvarnom stanju i toku stvari, i ističu zahtjeve koji slabe oružane snage. Drug Tito je osudio neke od takvih stavova i tendencija u poznatom Pismu od 1970. godine, i ponovno dao orijentaciju za naš rad.

Malograđanski mentalitet počeo je da nagrizava svijest i da ispoljava svoje dejstvo u asocijalnom, što znači u nekomunističkom ponašanju pojedinih starješina. To se izražava u gubljenju interesa za svaku djelatnost koja ne donosi neku, makar i sitnu korist. Radne obaveze prema društvu, Armiji, užem radnom kolektivu, obaveze prema usavršavanju, vrednuju se, isključivo, sa stanovišta ličnog interesa. Ti ljudi prihvataju osnovna pravila igre i ponašanja potrošačkog društva. Stabilna, radno i društveno-politički angažovana ličnost se pod dejstvom malograđanskog mentaliteta, čiji su društveni izvori poznati, postepeno razara, pretvara u kritizera i intriganta, koji gubi, brže ili sporije, osnovne moralne vrijednosti. Neki među njima postaju plijen raznih politikantskih i karijerističkih, bilo dogmatsko-konzervativnih ili tzv. liberalističkih struja i grupa. Vodili smo borbu da spriječimo prodor raznih frakcionaških i drugih tuđih elemenata u naše redove i nametanje Armiji bilo čijeg parcijalnog interesa. Uvijek smo polazili i rukovodili se vitalnim interesima radničke klase, naroda i narodnosti SFRJ — politikom SKJ. Bili smo zbog toga napadani i sumnjičeni.

Moramo ukazati na elemente birokratsko-tehnokratskih tendencija u Armiji. I njihova izvorišta su u nekim pojavama u društvu, ali ih sigurno ima i u Armiji. To se izražava u potcjenjivanju marksističke ideologije i političkog rada, uloge i mogućnosti organizacije SK u Armiji. Neki čija je marksistička kultura nedovoljna, nisu u stanju da realno i brzo shvate određene probleme i zadatke u razvitku naših oružanih snaga i da ih riješavaju kao komunisti

i dijalektičari. Ima drugova koji ne vide sasvim jasno potrebu i pravo organizacije SK u Armiji da se bavi svim pitanjima od životnog značaja za izgradnju Armije, naravno, na način koji je prirodan za političku avangardu u našem društvu.

Mislim da se kao organizacija nismo do sada, u svim slučajevima, dovoljno energično i smišljeno borili protiv buržoaskih, liberalističkih i birokratsko-tehnokratskih shvatanja, ponašanja i njihovih nosilaca u našoj sredini.

BOGATIJI PARTIJSKI ŽIVOT I SNAŽNIJI IDEJNI UTICAJ

Koristili smo se i dosada oštrim mjerama, i to ne malo. U atmosferi koja se stvara u Jugoslaviji, mi možemo da budemo još oštrije u pojedinim slučajevima. Teže nam je bilo kada takva atmosfera u našem društvu nije postojala u svim sredinama. Naravno, nije stvar samo i nije, prije svega, u ovakvim mjerama i intervencijama. Radi se o našoj cjelokupnoj akciji, o borbi za bogatiji partijski život i snažniji idejni uticaj, za veću odgovornost i disciplinu i u našoj organizaciji i u komandama i jedinicama za bolje funkcionisanje vojnog mehanizma itd. — za stvaranje takve atmosfere u našoj sredini u kojoj će biti sužene mogućnosti za pojave i slučajeve koji zahtijevaju rigorozne mjere naše organizacije, organa komandovanja i organa gonjenja.

Autoritet organizacije SKJ u JNA kao sastavnog dijela SKJ i njenih odluka moraju biti učvršćeni. Demokratski centralizam treba razvijati još snažnije i u našoj organizaciji. Mislim, na potrebu našeg jačeg angažovanja na širenju demokratskih odnosa u organizaciji i stvaranju još povoljnijih uslova za demokratske rasprave koje vodimo u traženju rješenja i izgradnji naše politike na platformi SKJ, ali mislim i na potrebu čvršćeg kursa i veće odgovornosti u sprovođenju politike SKJ i odluka naše organizacije. Pri tom insistiramo na stavu da ponašanje svakog člana naše organizacije i svakog njenog organa uvijek i svuda mora biti zasnovano na politici i odlukama SKJ.

Konferencija organizacije SK u JNA na svojoj Petoj sednici, održanoj 15. novembra 1972. godine, razmatrala je ulogu i zadatke organizacije SK u JNA u modernizaciji Armije s osvrtom na rukovođenje, komandovanje i upravljanje, i usvojila je ove

Konferencija konstatuje da su u proteklom periodu uloženi veliki naponi i postignuti krupni rezultati u realizaciji koncepcije opštenarodne odbrane i modernizaciji oružanih snaga. Pokrenuti su i realizuju se brojni programi i akcije na dogradnji i razradi koncepcije opštenarodne odbrane. Brojne vežbe predstavljale su proveru naših doktrinarnih rešenja u oblasti organizacije, obuke i u drugim delatnostima, i izraz su primene jedinstvenog sistema opštenarodne odbrane koji je potvrdio svoju životnu snagu. Ispoljena je stvaralačka aktivnost i inicijativa, što treba dalje razvijati. Vežbe su ukazale i na zadatke dalje dogradnje i razrade koncepcije opštenarodne odbrane, i potrebu još veće povezanosti i jačanja svih komponenata opštenarodne odbrane.

Ocenjujući pozitivno postignute rezultate, Konferencija je ukazala na potrebu veće upornosti i organizovanosti za efikasnije izvršavanje ukupnih zadataka u ovoj oblasti i za dosledniju realizaciju zaključaka sa Treće sednice Konferencije organizacije SK u JNA. Konstatovano je: da ima nedovoljno kompleksnog sagledavanja pravog značaja svih komponenata opštenarodne odbrane; ponekad se u praksi sužava modernizacija Armije na tehničke probleme; ne pridaje se uvek dovoljan značaj unutrašnjem redu i disciplini; nije dovoljno razvijen organizovan i individualni rad starešina na stručnoj i vojnopolitičkoj izgradnji. U vezi s tim Konferencija utvrđuje ove zadatke organizacije SK u JNA:

1. U duhu stavova Pisma Predsednika SKJ i Izvršnog biroa Predsedništva SKJ, kritički ocenjavati vlastitu idejno-političku praksu na planu modernizacije, borbene i političke izgradnje Armije, i zalagati se za njenu visoku organizovanost, unutrašnju homogenost, moralno-političko jedinstvo, maksimalnu efikasnost, visok stepen obučenosti, punu ekonomičnost i štednju u trošenju materijalnih sredstava. Odnos komunista prema tim zadacima istovremeno je i potvrda njihovog odnosa prema obavezama koje proizilaze iz Pisma Predsednika SKJ i Izvršnog biroa Predsedništva SKJ u daljim naporima na obogaćivanju i realizaciji koncepcije opštenarodne odbrane.

2. Organizacije, forumi SK i svi komunisti moraju biti inicijatori i nosioci akcija usmerenih na to da se u skladu sa koncepcijom i vojnom doktrinom opštenarodne odbrane uvežbavaju i moralno-politički i psihološki pripremaju vojnici, jedinice (mirnodopske i ratne), starešine, komande i škole i JNA, u celini, za uspešno izvođenje svih oblika borbe u uslovima savremenog ratovanja i u svim ratnim situacijama, za uspešno suprotstavljanje bilo kojem agresoru u sva-

kom momentu, i za efikasnost dejstava i u uslovima »specijalnog rata«. Naročitu pažnju zaslužuje poboljšanje rada na funkcionalnim dužnostima. Tome moraju biti podređeni kolektivni i individualni naponi na stručnom, idejno-političkom i sveukupnom obrazovanju, što se mora neprekidno podsticati i potvrđivati u praksi. Potrebno je pojačati napore i ubrzati rad na izradi novih ili noveliranju postojećih pravila, uputstava i udžbenika.

Komunisti u JNA dužni su da stalno doprinose jačanju borbeneog i moralno-političkog jedinstva oružanih snaga SFRJ — JNA i teritorijalne odbrane.

3. Podsticati i podržati akcije komandi i vojnih kolektiva u sprovođenju Pisma i politike SKJ u izgradnji naših oružanih snaga i njihovom daljem integrisanju u sistem opštenarodne odbrane i u naše samoupravno socijalističko društvo. Tim zahtevima mora biti potčinjena aktivnost svih faktora u Armiji.

Moramo se više angažovati na usavršavanju organizacije rada, unutrašnjeg reda, discipline, povećanja brige i odgovornosti za život ljudi u Armiji i za razvijanje zdravih međuljudskih odnosa.

Komunisti u JNA moraju se neprekidno boriti za čistotu svojih redova i sprečiti moguće prodore kontrarevolucionarnih tendencija i snaga: buržoaskih, anarholiberalističkih, malograđanskih, birokratskih i vojnotehnokratskih, nacionalističkih i drugih.

4. Konferencija ističe da je neophodno ubrzati rad na daljoj izgradnji savremenog i efikasnog sistema rukovođenja i komandovanja na principu jednostarešinstva, koje uvažava predloge saradnika a na šta obavezuje Pismo Vrhovnog komandanta i Ratna služba.

*

Obavezuje se Komitet Konferencije organizacije SK u JNA da prati i utiče na rad organizacije SK na realizaciji ovih zaključaka.